

”Ukrudt, udbytter og ydelser var mine væsentligste bekymringer, men vi fandt ud af, at det er håndværket, der er afgørende. Det handler om at kende sin jord.”

Kontaktinfo:
Per Thomassen,
Bækkenstoft, Hjørnegårdsvej,
4070 Kr. Hyllinge,
tlf. 4042 4029

Økologisk landbrug
i Lejre kommune
- Omlægning betaler sig

PORTRÆT

Per Thomassen
Økologisk mælkeproducent

Få et gratis omlægningstjek

Kontakt

Økologisk Rådgivning, Gefion:

Lisbeth Frank Hansen, 2142 2484, lfh@ecoadvice.dk

Henning Hervik, 4033 1310, hhn@ecoadvice.dk

Videncenteret for Landbrug, Økologi:

Anke Stubsgaard, 8740 5491, aks@vfl.dk

Landbrug & Fødevarer:

Hanne Børsch 3339 4033, hab@lf.dk

Projektet 'Økologisk landbrug i Lejre Kommune – omlægning betaler sig' drives i et samarbejde mellem Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, producentforeningen 'Økologisk jordbrug i Lejre', Økologisk Landsforening, Gefion og Videncenter for Landbrug Økologi. Projektet er en del af projektet 'Lejre - den økologiske kommune'.

LEJRE
KOMMUNE

ØKOLOGISK
landsforening

Danmarks
Naturfredningsforening

”Vi fortalte
ikke kørerne,
at vi lagde om
til ØKOLOGI”

Økologisk mælkeproduktion

- gennem 14 år

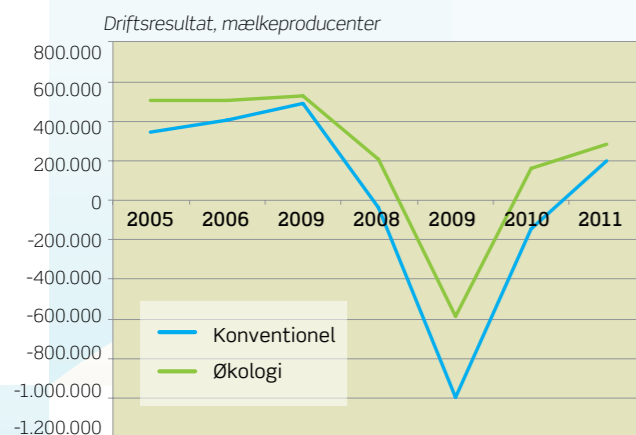
Bækkenstoft ligger i St. Karleby i Lejre Kommune. Gården drives af Per Thomsen (49), som er økologisk landmand og landbrugsuddannet fra Lyngby Landbrugsskole.

Efter endt uddannelse arbejdede Per Thomsen på et planteavlslug. Han købte sin første ejendom i 1985. I 1998 overtog han Bækkenstoft og lagde den om fra en konventionel til en økologisk mælkebedrift, som i dag har 200 sortbrogede malkekøer, lige så mange kvier og kalve, 370 ha jord, hvoraf knap 200 ha er selveje, og 34 ha, der afgræsses for kommunen som naturpleje. En aktiv arbejdsplads med 3 fuldtidsansatte og 2-3 deltidsansatte.

Per Thomsen er gift med Tina, der er social- og sundhedsassistent i Lejre kommune. Sammen har de tre voksne børn, Marie, Katrine og Elias. Bækkenstoft har en mælkekvote på 1,9 mio. liter om året. Ydelsen ligger på ca. 10.000 kilo pr. ko om året. Den gennemsnitlige ydelse for konventionelle malkekøer lå i 2010/2011 på 8.919 kilo. Dækningsbidraget lå i 2011 på 14.915 kr. pr. ko. Hele produktionen leveres til Arla.

Økologer klarer sig bedst - også i krisetider

Den økologiske landmand får typisk 50-60 øre mere pr. liter mælk end den konventionelle. Det såkaldte øko-tillæg, som mejerierne betaler De økologiske mælkeproducenter har ikke undgået krisen, men har gennem de sidste 5 år haft et bedre driftsresultat end de konventionelle mælkeproducenter

Kilde: Økonomidatabogen, videnscenter for landbrug

	Dækningsbidrag pr. 2011 (Kilde: Videncenter for landbrug)			
	Økologisk bedrift med stor race		Konventionel bedrift med jersey	
	Tredjedel med laveste dækningsbidrag (gmnst.)	Tredjedel med højeste dækningsbidrag (gmnst.)	Tredjedel med laveste dækningsbidrag (gmnst.)	Tredjedel med højeste dækningsbidrag (gmnst.)
Antal køer	184	167	195	199
Kg EKM/ko	7.926	9.263	8.127	9.107
Mælkepris, kr./kg	3,12	3,11	2,66	2,70
Kødtilvækst, kr./ko	2.907	3.430	1.267	1.368
Dækningsbidrag, kr./ko	10.469	14.121	9.906	13.537
Dækningsbidrag, pr.kg EKM	1,32	1,53	1,23	1,49

Tal på økologien

	Sædskifte ved gården	Sædskifte ude
1	Byg med udlæg	Byg eller triticale med udlæg
2	Kløvergræs	Kløvergræs
3	Kløvergræs	Kløvergræs
4	Kløvergræs	Hvede/rug
5	Hvede	Rug/vårtriticale
Gødning		Ton gylle
	Vårsæd	25
	Kløvergræs (ikke afgræsning)	20
	Hvede	25
	Rug efter kløvergræs	0
	Kløvergræs 8-10 km væk	0
	Rug/vårtriticale 2.år	25
Udbytter		FE eller hkg - gennemsnit 2012
	Kløvergræs	5000-6000 FE
	Helsæd	4500 FE
	Vårbyg	46 hkg.
	Vårtriticale	48 hkg.
	Hvede	75 hkg.
	Rug	65 hkg.
	Hestebønner	17 hkg.
	Vintertriticale	59 hkg.
Foderplan - køer		
	c-blanding	2,5 FE
	Valset korn	5 FEw
	Helsæd	2,5 FE
	Græs	11 FE

"Mit mål om en ren mark uden ukrudt adskiller sig ikke fra den konventionelle landmands mål. Vi bruger bare forskellige metoder til at nå målet. Jeg kommer aldrig til at sprøjte igen"

- Per Thomsen, Økologisk mælkeproducent, Bækkenstoft

Hvorfor lagde du om til økologi, og hvordan kom du i gang?

- Jeg har altid haft lyst til at producere bæredygtigt. Tilbage i 90'erne var der ikke mange penge i at dyrke korn konventionelt. Og naboen, som allerede havde lagt om til økologi tre år tidligere, så meget tilfreds ud. Så vi regnede på det, fik lavet et omlægningstjek og lagt et budget. Da det så ud til at hænge sammen, besluttede vi at starte med 120 køer. Og det har jeg aldrig fortrudt.

Hvad havde du af bekymringer?

- Ukrudt, udbytter og ydelser var min væsentligste bekymringer. Vi skal jo leve af det. De første år havde vi meget fokus på ukrudt og brugte tid og håndarbejde på at holde det nede. Men i dag bruger vi sædskiftet og gode afgrøder, både til at sikre et højt udbytte, høje ydelser og til at holde ukrudtet nede. Bekymringen var sådan set ikke ubegrundet, men vi fandt ud af, at det er håndværket, der er afgørende. Hvordan er jorden, hvilke afgrøder og sædskifter passer til den, hvornår er det bedst at pløje, så og høste mv.? Når jeg har sået, så passer marken sig selv, til jeg skal høste. Jeg bekymrer mig hverken om lus i hveden eller meldug i byggen. Og det er jeg helt tryk ved.

Har det kunnet betale sig at lægge om til økologi?

- Ja, for os har det været det helt rigtige valg. Jeg kommer aldrig til at sprøjte igen. Men vores eksempel kan ikke bare overføres til plantebestyrere. Vi har en fornuftig størrelse, med en fornuftig produktion, gode udbytter og høj ydelse. Vi er stort set selvforsynende på foder og gødning, men gødningen vil være den helt store udfordring for planteproducenterne.

Hvad er dine fremtidsplaner for afsætning og produktion?

- Bæredygtighed og balance er kodeordene for mig. Og her kommer køerne først. Der skal være foder nok, og der skal være jord nok, før vi udvider med flere køer. Vi skal hverken have 400 eller 600 køer. Vi har en størrelse, hvor vi har råd til at have de medarbejdere, vi har, hvor vi kan tillade os at holde fri og har en fornuftig arbejdsplan. Der er balance i det.

Hvad med økologikontrollen, myndigheder og administration?

- Som økologer har vi et ansvar over for forbrugerne. De skal kunne stole på, at de får den vare, de har betalt for. Derfor er reglerne og kontrollen vigtig. Og lever vi op til reglerne, så har vi jo ikke noget at skjule. Der er ikke mere bureaukrati i økologisk landbrug end i det konventionelle landbrug. Jeg bruger vel en halv dag et par gange om året på kontrollen. Det handler om at have sat tingene i system og have orden i papirerne.

Kan du nævne tre gode grunde til at lægge om?

- Mindre miljøbelastning, faglig udfordring og god økonomi. Mit mål om en ren mark uden ukrudt adskiller sig ikke fra den konventionelle landmands mål. Vi bruger bare forskellige metoder til at nå målet. Hvor andre bruger kemi, bruger vi sædskiftet og afgrødevalget til at holde ukrudtet nede. De faglige udfordringer er forskellige, men bestemt ikke mindre, når vi taler økologi. Og mht. økonomien, så har økologi været et rigtig valg for mig. Vi havde budgetteret med lavere udbytter og en lavere ydelse, men det skete simpelthen ikke. Det er kun gået fremad. I 1998 havde vi en gennemsnitlig ydelse på 7000 kilo pr. ko. I dag er den på 10.000 kilo pr. ko. Men vi fortalte heller ikke køerne, at vi lagde om til økologi. I dag har vi tre gange så meget jord som i starten. De sidste tre år har vi ikke fået flere køer, men der er stadig gødning nok, og udbytterne er der stadig. Det er gået godt. En god blanding af held og et sammenfald af rigtige omstændigheder.

Per Thomsens køer, der leverer den økologiske mælk.

